

NATUUR EN MILIEU EDUCATIE IN WEST-FRIESLAND: NUT EN NOODZAAK, KENTALLEN

Geachte fractie,

Als gezamenlijke NME-organisaties in West-Friesland willen wij u vragen om in uw verkiezingsprogramma voor de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 de volgende tekst op te nemen:

- *De (hier de naam van uw politieke partij) in de gemeente Koggenland onderschrijft het belang van bewustmaken bij basisschoolleerlingen van verstandig omgaan met natuur, milieu en landschap;*
- *De (naam van uw partij) in deze gemeente onderschrijft dat toekomstige generaties leren zorg, respect en verantwoordelijkheid voor de omgeving te hebben;*
- *De (naam van uw partij) vindt het belangrijk dat de gemeente Koggenland daartoe financieel bijdraagt aan de samenwerkende NME organisaties in West-Friesland.*

Scholen uit uw gemeente nemen activiteiten op het gebied van natuur en milieu af van onze organisaties. Daarvoor wordt een geringe vergoeding gevraagd, maar deze is bij lange na niet kostendekkend. Wij zouden daarom graag zien dat vanuit uw gemeente ook een reële bijdrage wordt geleverd. In het navolgende lichten wij dit nader toe.

De toekomst van onze kinderen is gebaat met begrip kweken voor zaken als duurzaamheid, klimaat, milieu-”techniek” en natuurkennis. Op de basisscholen kan dat o.a. gebeuren via NME lessen en projecten. In het voortgezet onderwijs via projecten, workshops, lezingen, reguliere lessen, excursies, etc. Maar ook activiteiten voor een breder publiek dan scholieren dragen bij aan bewustwording van onze omgeving; activiteiten als excursies, workshops en lezingen over natuur, milieu, klimaat en duurzaamheid. Een bijzondere doelgroep zijn de mensen in verzorgings- en verpleegtehuizen. Natuurbeleving draagt bij aan hun welbevinden.

Via deze brief willen wij de Natuur- en Milieu Educatie bij u onder de aandacht brengen. IVN West-Friesland te Bovenkarspel, Bezoekerscentrum Hertenkamp Enkhuizen te Enkhuizen en MAK Blokweer te Hoorn verzorgen lessen NME op ongeveer 120 basisscholen en circa 12 scholen voor voortgezet onderwijs in de West-Friese gemeenten. Het gaat dan om praktijklessen, excursies, ondersteuning bij projecten, huur leskisten, et cetera. Het

onderwijsprogramma wordt door gekwalificeerde medewerkers van de drie organisaties samengesteld en uitgevoerd.

Dat NME en juist de praktijklessen (excursies, veldwerk etc.) een sterke bouwsteen zijn bij het vormen van een besef van duurzaamheid, zult u vast onderstrepen. Duurzaamheid is een belangrijk thema tegenwoordig. Mensen maken zich terecht druk over de toekomst van onze planeet. Onze grondstoffen zijn niet onuitputtelijk, en de mens is een belangrijke factor in de klimaatveranderingen. In dat licht bezien maken velen zich ook ongerust over de toekomst van hun kinderen.

Wij denken dat natuur- en milieueducatie kan voorbereiden op een duurzame toekomst door te inspireren en te 'onderwijzen'. Door de waarde van de natuur te laten ervaren en meer inzicht te geven wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan het begrijpen van de natuur en het klimaat. Door de toekomstige generaties inzicht te geven in de samenhang der dingen en dit ook te laten ervaren door proefjes, buitenlessen, et cetera kunnen we hun gedrag beïnvloeden. Dit creëert een verbondenheid met de natuur en zal een duurzamer handelen tot gevolg hebben.

Uit diverse publicaties is gebleken dat onze jeugd onvoldoende kennis heeft van natuur en milieu. Lange tijd werd er van uitgegaan dat kinderen op het platteland – door hun omgeving - meer weten van de natuur dan hun leeftijdgenoten in de grote stad. Niets is minder waar. Omdat het specifieke landleven zich inmiddels in grote mate afspeelt in (mega)stallen en kassen, komt de plattelandsjeugd in mindere mate in aanraking met de natuur. Zo meldt het Boomblad in één van haar uitgaven dat het “opmerkelijk is dat mensen die op het platteland op school zaten minder weten over natuur en milieu en hierover een minder positieve houding hebben dan oud-leerlingen van stadsscholen”. In het onderwijs aan de stadsjeugd wordt – door hun omgeving – juist meer aandacht besteed aan natuur en milieu dan in het onderwijs op het platteland.

Daar staat tegen over dat uit onderzoek blijkt dat 47% van onze kinderen in het stedelijke gebied niet meer buiten speelt. Voor sommigen is natuur wellicht niet 'leuk' genoeg in deze maatschappij vol entertainment. Zij zijn volledig afgesneden van de natuur. Het natuurlijke vermogen om goed te kijken en moeite te doen om iets moois te ontdekken in de wereld om zich heen en inspiratie op te doen voor hun eigen fantasie en creativiteit is onderontwikkeld.

Andere onderzoeken geven aan, dat kinderen en jongeren die leren en spelen in een groene omgeving beter leren, minder vaak ziek zijn en minder ruzie maken (zie bijvoorbeeld een YouTube filmpje van professor Erik Scherder: <https://youtu.be/GUg-F8TIUHA>).

Groen nodigt uit tot bewegen en samenwerken. Meer bewegen bevordert niet alleen de motoriek maar kan ook overgewicht voorkomen en de leerprestaties verhogen. Recreatie in een groene omgeving kan ook helpen ziekten te voorkomen en het genezingsproces te versnellen. De natuur bevordert het welzijn zowel lichamelijk als geestelijk.

Voor onze toekomstige generaties is dus belangrijk:

- *Bewustwording van hoe je verstandig kunt om gaan met natuur, milieu en landschap (niet zomaar dingen weggooien, zuinig met energie zijn, en dergelijke);*
- *Bijbrengen van zorg, respect en verantwoordelijkheid voor de omgeving van huidige en toekomstige generaties;*

- *Leren genieten van de natuur, kringlopen en de relatie mens en natuur;*
- *Door ecologische basisvorming op jonge leeftijd een positieve houding ten opzichte van duurzaamheid en leefbaarheid bewerkstelligen.*

Wij werken als drie centra verregaand samen. Dat uit zich bijvoorbeeld in het gezamenlijke digitale NME aanbod via www.nmewestfriesland.nl. De algemene communicatie naar de scholen gebeurt ook gezamenlijk, via e-nieuwsbrieven en een brochure.

Uit uw gemeente nemen 6 scholen deel. Zij namen in schooljaar 2018/2019 in totaal 8 activiteiten af. Aan een school wordt per activiteit een bijdrage van € 25,- tot € 50,- gevraagd. Per leerling dus 1 à 2 Euro. De werkelijke kosten van een activiteit bedragen ongeveer € 200. Het spreekt voor zich dat de reële prijs van de activiteiten niet op de scholen verhaald kan worden. De gemeenten Enkhuizen, Stede Broec en Hoorn betalen het verschil. Wij zouden graag zien dat ook uw gemeente gaat bijdragen. Richtlijn hierbij is € 0,25 per inwoner. Daartoe is het noodzakelijk dat in het collegeprogramma 2022-2026 afspraken worden gemaakt. Wij willen u daarom vragen de volgende beleidsmaatregelen in uw verkiezingsprogramma op te nemen:

- *De gemeente wordt geacht in haar meerjaren beleidsprogramma het belang van bewustmaking bij basisschoolleerlingen van verstandig omgaan met natuur, milieu en landschap te onderschrijven.*
- *De gemeente wordt geacht daarmee tevens te onderschrijven, dat toekomstige generaties leren zorg, respect en verantwoordelijkheid voor de omgeving te hebben en hier duurzaam mee om te gaan.*
- *De gemeente wordt geacht het belang te erkennen dat de drie samenwerkende NME organisaties in dit proces hebben.*
- *De gemeente wordt geacht daarom jaarlijks financieel bij te dragen aan de samenwerkende NME organisaties in West-Friesland volgens de richtlijnen die hierboven zijn vermeld.*

Wij hopen dat ons verzoek en de reden daarvoor helder zijn, maar mochten er bij u toch vragen of onduidelijkheden leven dan zijn wij uiteraard bereid tot een nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Henk Verheij

Namens de gezamenlijke NME organisaties in West-Friesland

